

CURTEA DE APEL BĂLȚI

Cauza penală

D E C I Z I E

judecătoria Florești

Nr.1a-14/17

22.03.2017

judecător L. Grădinaru

mun. Bălți

Colegiul judiciar penal al Curții de Apel Bălți în componență

Președintelui de ședințe Angela Revenco

Judecători: Eduard Rățoi și Ghenadie Liulca

Grefier: Daniela Rusu

Cu participarea:

Procurorului Andrei Formusatii

Avocatului: Lilia Berladean

a judecat în ședință publică în ordine de apel, apelul inculpatei:

xxx născută la xxx, originară și domiciliată în localitatea xxx, moldoveancă, cet. RM, cu studii superioare, divorțată, activează în calitate de xxx, fără antecedente penale,

declarat împotriva sentinței judecătorei Florești din 17.02.2016 privind condamnarea pe art. 327 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 550 u.c. ce constituie 11 000 lei cu privirea dreptului de a ocupa funcții publice pe un termen de doi ani și sase luni, cu liberarea de răspunderea penală și incetarea procesului penal pe art. 332 alin. (1) Cod penal în legătură cu prescripția tragerii la răspunderea penală, prevăzută de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, fiindu-i păstrată măsura preventivă – obligarea de a nu părași localitatea până la devenirea sentinței definitivă.

Prin sentință s-a soluționat întrebarea cu privire la corporile delictelor.

Prezenta cauză s-a aflat în procedură:

- instanței de fond pe perioada 19.12.2014 - 17.02.2016;
- instanței de apel pe perioada 14.03.2016 - 11.05.2016;
- instanței de recurs pe perioada 20.07.2016 - 09.11.2016;
- instanței de apel pe perioada 15.01.2017 - 22.03.2017.

Pentru a se expune pe marginea apelului declarat, Colegiul,-

C O N S T A T Ă:

Potrivit sentinței, XXX a fost condamnată pentru, că activând din 2010 în calitate de xxx, prin abuz de serviciu manifestat la îndeplinirea atribuțiilor ce-i reglementează activitatea de serviciu ca persoană cu funcție de răspundere, intenționat, din interes personal îndreptat spre ajutorarea rudei xxx, în perioada iulie 2012 a falsificat certificatul medical nr. 116 din 20.07.2012 pe numele ficii acestei xxx ce să ar fi aflat la tratament ambulatoriu pe perioada 10 - 20.07.2012, precum și certificatul de concediu medical seria 01 nr. 230256 din 26.07.2012 cu priire la tratamentul ambulatoriu pe perioada 26.07. - 03.08.2012, acte ce în scopul justificării absenței de la urmărirea penală, au fost prezentate de către ultima la OUP al IP Florești, cauzând intereselor publice daună în proporții considerabile, acțiuni ce i-au fost încadrate la art. 327 alin. (1) Cod penal cu calificativele "folosirea intenționată de către o persoană cu funcție de răspundere a situației de serviciu, în interes personal, cu cauzare de daune în proporții considerabile intereselor publice".

De rând cu aceasta procesul penal în privința inculpatei XXX pe marginea învinuirii formulate în rechizitoriu în aceea, că fiind persoană cu funcție de răspundere și activând din anul 2010 în calitate de xxx, folosindu-se de atribuțiile ce-i reglementează activitatea ei de serviciu, intenționat, din interes personal, în perioada iulie 2012, a falsificat certificatul medical nr. 126 din 20.07.2012 potrivit căruia xxx să ar fi aflat la tratament ambulatoriu pe perioada 10.07.2012-20.07.2012, precum și cel de concediu medical seria 01 nr. 230256 din 26.07.2012 de afilare la tratament ambulatoriu pe perioada 26.07.2012-03.08.2012, folosite de ea prin prezentarea OUP al IP Florești în scopul justificării absenței de la urmărirea penală, acțiuni încadrate la art. 332 alin. (1) Cod penal în prezența calificativelor "înscrierea de către o persoană cu funcție de răspundere în documente oficiale a unor date vădute false, săvârșite din interes personal cu cauzare de daune considerabile intereselor publice", a fost incitat în legătură cu implinirea termenului de prescripție pentru atragerea la răspunderea penală.

Temeinicia sentinței de condamnare a fost atacată cu apel în termenul și ordinea prevăzută de art. 401-402 Cod pr. penală de către inculpata xxx, care expunându-și dezacordul referitor la condamnare pe art. 327 alin. (1) Cod penal, a solicitat achitarea în această parte pentru, că nu a comis fapta ei imputată, întocmînd certificatul cu privire la tratamentul ambulator și cel de concediu medical în strictă conformitate cu actele normative și reieșind din starea sănătății pe care la acel moment o manifestă xxx, doar termenul lui fiind prelungind fără consultarea pacientei, ceea ce nici de cum ni formează componentă de infracțiune, iar în cazul în care nu se vor constata temeuri de achitare, încetarea procesului penal în temeiul de drept prevăzut de art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod pr. penală, pe motivul existenței unei hotărâri a OUP din 12.11.2012 de scoatere de sub urmărire pentru, că bănuiala de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 332 alin. (1) și 327 alin. (1) Cod penal nu s-a confirmat, ordonanța ce ulterior a fost anulată la 17.01.2013 cu încălcarea principiului "non bis in idem", bazându-se în fapt doar pe depozitile xxx care, interogată după scoaterea de sub urmărire penală, ar fi confirmat falsificarea celor două certificate medicale prezentate la procuratura Florești în ziua de 31.01.2013.

Prin decizia CP al CA Bălți din 11.05.2016 apelul inculpatei xxx a fost admis, cu casarea sentinței judecătoriei Florești din 17.02.2016 și pronunțarea unei soluții noi privind achitarea ei de sub învinuirea adusă din lipsa elementelor infracțiunilor prevăzute de art. 332 alin. (1) și 327 alin. (1) Cod penal, în lipsa subiectului infracțiunilor incriminate, reținându-se în fapt examinarea unilaterală și superficială a cauzei, cu aprecierea eronată a împrejurărilor de fapt și aspectelor de drept ce au importanță pentru soluționare, fără a se ține cont de modificările operate la 03.02.2012 în legea penală la art. art. 327 și 332 CP cu completările ulterioare potrivit căror, subiectul infracțiunilor vizate a devenit nu "persoana cu funcție de răspundere" reținută în învinuirea adusă, ci "persoana publică" ce nu s-a găsit reflectare în învinuirea din rechizitoriu, nemodificată ulterior, fapt ce nu o plasează sub incidenta art. 123 Cod penal.

Concluzia judecătorească în acest sens a fost atacată cu recurs ordinat de către procurorul participant în instanța de apel, ce a solicitat remiterea cauzei la o nouă examinare, cerință acceptată prin decizia CSJ din 09.11.2016, ce a dispus remiterea cauzei la rejudicare în ordine de apel, pe motivul nerespectării de către instanță la soluționarea apelului, a cerințelor art. 414 Cod pr. penală referitor la expunerea asupra tuturor argumentelor formulate în cererea de apel, prin hotărârea adoptată rămânând fără răspuns argumenetele apărării referitor la nevinovăția inculpatei, precum și cele al acuzării referitor la probele care i-ar demonstra faptele criminale, ce au fost lăsate fără cercetare și examinare, cu aprecierea incorectă de către instanța de apel a dispozițiilor art. 123 Cod penal ce definesc noțiunea de "persoană cu funcție de răspundere" și cea "publică", constituind în sensul art. 19 Cod penal un concurs dintre parte și întreg, neexcluzându-se receproc, întrucât constituie un tot întreg, eronat ajungând la concluzia, că xxx nu este subiect al infracțiunilor prevăzute de art. art. 327 alin. (1) și 332 alin. (1) Cod penal, fără a se expune asupra ordonanței de scoatere a ei de sub urmărire penală din lipsa probelor, ce i-ar demonstra vinovăția.

Procedura citării legale a fost executată.

În cadrul rejudecării cauzei în ordine de apel inculpata xxx a pledat nevinovată, solicitând achitarea de sub învinuirea formulată în rechizitoriu, pentru, că nu a comis faptele imputate ca infracțiune, avocatul Lilia Berlașean ce-i asigură apărarea, la rândul său pledând pentru aceeași soluție, iar în lipsa temeuriilor de achitare, încetarea procesului penal pentru, că pe caz există ordonanța de scoatere a ei de sub urmărire penală din lipsa probelor, ce i-ar demonstra vinovăția.

Procurorul participant Formusatii Andrei a pledat pentru respingerea apelului ca fiind nefondat, păstrându-se fără modificări soluția instanței de fond pe care o consideră legală și intemeiată, bazată pe cumulul de probe administrate în cauză, ce au servit obiect de cercetare judecătorească, inculpatei xxx fiindu-i stabilită o pedeapsă echitabilă faptelor comise, care pe deplin se încadrează în limita sancțiunii penale, considerând, că ordonanța de reluare a urmăririi penale din 17.01.2013 a fost determinată de audierea martorului xxx, ne oferindu-i instanței de apel răspuns referitor la impedimentele audierii ei în precedenta procedură dirijată până la scoaterea inculpatei de sub urmărire penală la 12.11.2012.

Verificând temeinicia verdictului contestat și a cerințelor formulate de apelantă în raport cu materialele cauzei penale, ascultând pledoariile participantilor procesului penal, Colegiul conchide admisibilitatea apelului, disponând casarea, inclusiv din oficiu a sentinței, cu adoptarea unei soluții noi, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod pr. penală va dispune încetarea procesului penal în privința lui xxx pe art. art. 327 alin. (1) și 332 alin. (1) Cod penal pentru, că în privința ei pentru aceleași fapte, există o hotărâre definitivă a organului de urmărire penală de scoatere de sub urmărire penală.

Soluția Colegiului se va intemeia inclusiv pe dispozițiile art. 436 alin. (2) Cod pr. penală, potrivit căror pentru instanța de rejudicare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

De asemenea, Colegiul reține și prevederile art. 414 alin. (1) și (4) Cod pr. penală, ce reglementează atribuțiile instanței de apel la judecarea cauzei în ordine de apel, ea fiind chemată să verifice temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examineate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel, inclusiv prin cercetarea suplimentară a probele administrate de prima instanță, disponând de dreptul procesual de a le da o nouă apreciere, fiind obligată să se expună asupra tuturor argumentelor formulate în cererea de apel.

În respectarea normelor procesuale ce reglementează procedura de soluționare a cauzei penale, precum și în vederea respectării recomandărilor instanței ierarhic superioare, Colegiul, analizând împrejurările de fapt și temeuriile de drept ce au stat la baza sentinței de condamnare conchide, că în cadrul delibrării și pronunțării ei, instanța de fond nu a dat deplină eficiență dispozițiilor art. 382 alin. (1) Cod pr. penală potrivit căror instanță deliberează atât asupra chestiunilor de fapt, cât și a celor de drept, în consecutivitatea menționată, dispoziția art. 384 alin. (1) Cod pr. penală stabilind, că în cadrul delibrării instanță hotărâște asupra învinuirii înaintate prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod pr. penală, expres indicând, că sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane pentru aceeași faptă de încetare a urmăririi penale, de scoatere de sub urmărire penală sau de clasare a procesului penal.

Or, reieșind din normele menționate supra, atunci când în cauză sunt prezente temeuriile menționate la art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod pr. penală, instanța de fond urmă să se expună motivat în acest sens, verificând dacă atragerea inculpatei xxx la răspunderea penală pe art. 327 alin. (2) și 332 alin. (1) Cod penal, nu afectează dreptul garantat de art. 4 Protocolul 7 a Convenției de a nu fi urmărită repetat pentru una și aceeași faptă, în situația în care în privința ei, OUP a adoptat o soluție de scoatere de sub urmărire penală pentru, că nu s-a confirmat bănuiala adusă în comiterea faptelor penale expuse mai sus.

De altfel, asupra acestor împrejurări partea apărării a atras atenția instanței de fond în cadrul debaterilor judiciare, ele însă rămânând fără soluționare, negăsindu-și reflectare motivată în conținutul soluției adoptate pe caz, urmând a fi verificate în ordine de apel, ca o procedură de continuitate a examinării fondului, inclusiv reieșind și din recomandările statuite de către instanță ierarhic superioară ce a dispus rejudecarea cauzei.

Or, dreptul de a nu fi urmărit repetat pentru una și aceeași faptă, referitor la care există o soluție de scoatere de sub urmărire penală, fiind unul garantat de protocolul adițional la Convenție, în opinia Colegiului determină imposibilitatea condamnării inculpatei în sensul învinuirii ei aduse prin rechizitoriu, fapt ce impune încetarea pe caz a procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod pr. penală.

În susținerea acestei concluzii și lecturând materialele cauzei penale în vederea unei ample și obiective cercetări cu expunerea asupra argumentelor formulate de apelantă, în raport cu normele dreptului procesual-penal enunțate supra, Colegiul ține să menționeze, că procesul penal în respectiva cauză a fost pornit la 23.08.2012 pe art. art. 327 alin. (1); 332 alin. (1); 361 alin. (1) Cod penal, ca rezultat al autosesiunii OUP, pe faptul folosirii de către xxx cu statut de învinuită în cauză penală pe art. 191 alin. (5) Cod penal a certificatului medical nr. 116 din 20.07.2012 și celui de concediu medical fals seria 10 nr. 230256 din 26.07.2012, eliberate pe numele ei de către xxx în funcția de xxx, în vederea motivării absenței de la urmărirea penală (f.d. 7, v. 3).

În rezultatul investigațiilor petrecute, xxx la data de 18.09.2012 a primit statut de bănuitor la falsificarea celor două certificate medicale cu nr. 116 din 20.07.2012 și nr. 230256 cu seria 10 din 26.07.2012, fiind audiată în această calitate procesuală (f.d. 181-183 v.3).

Ulterior, la data de 29.10.2012 reprezentantul OUP a propus punerea xxx sub învinuire pentru "abuz de serviciu" și "falsul în acte publice" manifestat prin faptul, că activând din 2010 în calitate de xxxxprin abuz de serviciu manifestat la îndeplinirea atribuțiilor ce-i reglementează activitatea de serviciu în calitate de persoană cu funcție de răspundere, intenționat, din interes personal, cu scopul de a-și ajuta ruda xxx în iulie 2012 a falsificat certificatul medical nr. 116 din 20.07.2012, pe numele fizică acestei xxx privind afarea la tratamentul ambulator pe perioada 10.07.2012-20.07.2012, precum și cel medical cu seria 10 și nr. 230256 din 26.07.2012 de tratament ambulatoriu pe perioada de 26.07.2012-03.08.2012, cauzând prin acțiunile sale daune în proporții considerabile, certificate care ulterior au fost prezentate de către xxx OUP al IP Florești în scopul justificării absenței de la urmărirea penală.

Ne cătând la aceasta, procuratura Florești prin ordonanța din 12.11.2012 adoptată în ordinea art. art. 52; 63 și 284 Cod pr. penală, a dispus scoaterea integrală a xxx de sub urmărirea penală pe motiv, că bănuială de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 327 alin. (1) și 332 alin. (1) Cod penal nu s-a confirmat (f.d. 274 v.3).

Ulterior, la data de 17.01.2013 procurorul șef superior reținând de drept dispoziția art. 287 alin. (4) Cod pr. Penală, iar în fapt apariția unor împrejurări noi rezultate din depozitele xxx depuse la aceeași dată, a abrogat ordonanța din 12.11.2012 cu privire la scoaterea lui xxx de sub urmărirea penală, disponând reluarea urmăririi penale (f. d. 275 - 276, v. 3), cu formularea învinuirii pe art. art. 327 alin. (1) și 332 alin. (1) Cod penal (f. d. 277 - 278, v. 3).

Concomitent cu aceasta, prin ordonanța din 18.01.2012 xxx a fost liberată de răspunderea penală pe art. art. 42 alin (4), 361 alin. (1) Cod penal, referitor la aceeași fapte de falsificare a certificatelor medicale, cuntragerea ei la răspunderea contravențională în temeiul art. 55 Cod penal (f.d. 270-272 v.3).

Totodată, la finele urmăririi penale apărarea a solicitat înacetarea procesului penal în privința xxx pe art. art. 332 alin. (1) și 327 alin (1) Cod penal din lipsa subiectului infracțiunii, considerând, că ea nu cade sub incidența normelor visate, solicitare respinsă prin ordonanța din 28.02.2013 de către procurorul ce a condus urmărirea penală, urmată de întocmirea rechizitorului (f. d. 286 - 295 v. 3).

De altfel, asupra acestei situații s-a expus cert în conținutul deciziei adoptate și instanța de recurs care, făcând referire la art. 123 alin. (1) Cod penal a menționat, că prin persoană cu funcție de răspundere se înțelege persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau administrație publice locale ori într-o subdiviziune a lor, i se acordă permanent sau provizoriu prin stipularea legii, prin numire, alegere sau în virtutea unei însarcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorității publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție sau organizatorico-economice.

Potrivit alin. (2) aceluiași articol, prin persoană publică se înțelege: funcționarul public, inclusiv funcționarul public cu statut special (colaboratorul serviciului diplomatic, al serviciului vamal, al organelor apărării, securității naționale și ordinii publice, altă persoană care detine grade speciale sau militare), angajatul autorităților publice autonome sau de reglementare, al întreprinderilor de stat sau municipale, al altor persoane juridice de drept public; angajatul din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică; persoana autorizată sau investită de stat să reprezinte în numele acestuia serviciile publice sau să îndeplinească activități de interes public.

Potrivit literaturii de specialitate noțiunea "persoană cu funcție de răspundere" definită la art. 126 alin. (1) Cod penal și cea "publică" din alin. (2) a normei visate, se află într-o relație tip "parte-întreg".

Respectiv, xxx în funcția de director al IMSP "xxx în poseda funcției ocupate și împuñărilor date, nu numai că este persoană cu funcție de răspundere, dar și persoană publică, cele două noțiuni ne excludându-se, ba dimpotrivă constituind un tot întreg.

Efectuând o retrospectivă a actelor procesuale menționate supra, instanța de fond urma să se expună motivat prin prisma art. 4 Protocolul 7 CEDO, art. art. 6 pct. 44; art. 22 alin. (2); 287 alin. (4) Cod pr. penală și art. 7 alin. (2) Cod penal, asupra legalității ordonanței de reluare a urmăririi penale din 17.01.2013 înținând cont de faptul, că hotărârea organului de urmărire penală de scoatere a persoanei de sub urmărirea penală sau de înacetare a urmăririi penale, precum și hotărârea judecătorească definitivă, împiedică reluarea urmăririi penale, punerea sub o nouă învinuire mai gravă pentru aceeași persoană, pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea pronunțată, urmând ca nimeni să nu fie supus urmăririi penale și pedepsei penale de mai multe ori pentru una și aceeași faptă.

Or, în sensul procedurii penale la "fapte recent descoperite" se atârnă faptele, care deși existau la data adoptării ordonanței atacate, însă nu puteau fi descoperite, pe când atitudinea unei părți ce a preferat să păstreze tăcerea, nu justifică eroarea judiciară și nu constituie impediment pentru reluarea urmăririi penale, dacă prin alte mijloace aceste împrejurări n-au putut fi descoperite la acel moment.

De rând cu aceasta prin "viciu fundamental" în cadrul procedurii precedente, ce a afectat hotărârea pronunțată se subînțelege încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Însă, după cum rezultă din conținutul ordonanței procurorului raionului Florești din 17.01.2013, motivele de fapt pentru care s-a dispus anularea ordonanței se scoatere a xxx de sub urmărirea penală cu reluarea acesteia, au servit depozitele date de xxx în calitate de învinuită ce confirmă falsificarea celor două certificate medicale, fără a se menționa care ar fi fost impedimentele dobândirii acestor declarații în cadrul precedentei proceduri dirulate timp de trei luni, pe parcursul cărei nu s-a dispus audierea ei, în situația în care OUP dispunea de toate pîrghiile în acest sens, inclusiv înținându-se cont de depozitele date la fază incipientă a cauzei de către xxx în calitate de martor prin care a confirmat liberarea certificatelor la solicitarea verișoarei sale xxx (f.d. 21-23), respectivile fiind ridicate și examineate încă la 23.08.2012 (f.d. 26).

Concomitent la data de 20.09.2012 în calitate de martor a fost audiată xxx ce a confirmat, că semnatura din numele ei în conținutul certificatului medical nu-i aparține, (f.d. 28-29), împrejurare despre care OUP cunoștea până la data scoaterii lui xxx de sub urmărirea penală.

Respectivele împrejurări denotă faptul, că până la adoptarea soluției de scoatere a xxxde sub urmărirea penală, OUP dispunea de toate informația referitor la modalitatea întocmirii celor două certificate medicale, precum și persoanele implicate pe caz, urmând să întreprindă șirul de acțiuni procesuale prevăzute de legea procesual-penală, pentru verificarea în aspect penal legalitatea acțiunilor acestora, la data adoptării ordonanței de reluare a urmăririi penale ne apărând "fapte noi" sau "recent descoperite" despre care nu ar fi avut cunoștință de cauză OUP, cu atât mai mult "viciu fundamental" ce ar fi afectat precedenta hotărâre și pe care ar fi trebuit să se intemeieze ordonanța din 17.01.2013.

În atare împrejurări instanța de fond urma să se expună referitor la prezența sau lipsa în cauză a faptelor noi sau recent descoperite, precum și a viciului fundamental ce ar afecta precedenta soluție de scoatere a xxx de sub urmărirea penală, verificând existența circumstanțelor ce ar face imposibilă atragerea ei la răspunderea penală și doar în lipsa acestora, să se expună intemeiat referitor la temeinicia învinuirii aduse și probatoriu ce o confirmă.

Pe când, trecând cu vederea ordonanța de reluare a urmăririi penale, ce în opinia instanței de apel este lipsită de o motivare plauzibilă a temeinului procesual adus

în acest sens, instanța de rând ia adoptarea soluției pe caz nu a putut consta în constatare. Curții Constituționale expuse în pct. / și șă a Hotărâru asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin. (6) art. 63 Cod pr. penală nr. 26 din 23.11.2010, potrivit căror "pentru ca organul de urmărire penală să poată relua urmărire penală, legislatorul, la alin. (4) art. 287 CPP, a stipulat că această acțiune se admite numai dacă apar fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental în cadrul urmăririi precedente de natură să afecteze hotărârea pronunțată, acestea fiind unicele circumstanțe, în care intervine derogarea de la principiul de a nu fi urmărit, judecat sau pedepsit de mai multe ori pentru aceeași faptă, consacrat de art. 4 din Protocolul nr. 7 CEDO și art. 22 CPP, care la alin. (2) prevede derogările admisibile, doar o astfel de interpretare a dreptului de a nu fi urmărit sau judecat de mai multe ori pentru aceeași faptă, fiind în concordanță cu art. 21 din Constituție, ce stipulează obligația statului de a asigura toate garanțiile necesare apărării persoanei în cadrul procesului judiciar și alin. (1) art. 16 din Constituție privind îndatorirea primordială a statului de a respecta și ocroti persoana".

Totodată, Curtea Constituțională a statuat, că pentru a nu transforma dreptul de a nu fi urmărit sau judecat de mai multe ori pentru aceeași faptă într-un drept absolut, ce ar impiedica descoperirea infracțiunilor și criminalilor, sistemele de drept, inclusiv Convenția, au reglementat expres derogările admisibile ce oferă organelor de urmărire penală posibilitatea de a relua urmărirea penală, fiind formulate în termeni aproape identici la art. art. 22; 287 Cod pr. penală și art. 4 Protocolului nr. 7 la Convenție, în corespondere cu care reluarea urmăririi penale se admite numai dacă "fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sănătății de natură să afecteze hotărârea pronunțată", or, "nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile acelui stat pentru săvârșirea infracțiunilor pentru care a fost deja urmărit penal sau condamnat printr-o hotărâre definitivă conform legii și procedurii penale ale acelui stat".

Respectiv, pentru invocarea acestui drept, persoana în cauză trebuie să fi suferit o condamnare, să fi fost achitată sau să se fi dispus încetarea urmăririi penale pentru fapta cu privire la care este din nou urmărită sau judecată. Principiul „necondamnării repetitive pentru una și aceeași faptă” este aplicabil ori de către ori autoritățile competente formulează din nou împotriva unei persoane o acuzație în materie penală după pronunțarea unei noi hotărâri irevocabile de condamnare sau de achitare în același stat, hotărâre care se bucură de autoritate de lucru judecat cu privire la această faptă. Acest articol se referă nu numai la dreptul de a nu fi judecat, condamnat de două ori pentru aceeași faptă, ci și la dreptul de a nu fi urmărit penal de două ori pentru aceeași faptă.

În contextul celor enunțate supra, Colegiul reține drept relevantă speței, hotărârea CtEDO din 04.08.2015 în cazul Stoianova și Nedelcu vs. România, în care s-a constatat: "... dacă redeschiderea urmăririi penale a fost ordonată pe motivul, că ancheta inițială nu a fost completă, în acest caz, asemenea lipsuri din partea autorităților nu pot fi imputate reclamanților și n-ar trebui în concluzie să-i plaseze pe aceștea într-o situație defavorabilă".

Totodată, în hotărârea CtEDO în cauza Ștefan vs. Romania din 06.04.2010 este clar specificat că: "procurorul are obligația de a reflecta pretențele erori înainte de pronunțarea unei hotărâri definitive, iar statul este cel care trebuie să-și asume erorile comise de procuror și aceste erori nu trebuie reparate în detrimentul persoanei vizate în procedura în cauză".

Luând în considerație cele expuse, Colegiul ajunge la concluzia, că soluția instanței de fond privind condamnarea inculpatei XXX pe art. 327 alin. (1) Cod penal cu încetarea procesului penal pe art. 332 alin. (1) Cod penal pe motivul prescripției, dar cu reținerea faptei ca fiind dovedită, este neîntemeiată, urmând a fi casată, de rând ce pe cauza există ordonanța de scoatere a ei de sub urmărirea penală pe motiv, că bănuiala de comiterea infracțiunilor nu s-a confirmat producând consecințe juridice referitor la încetarea procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod pr. penală, pe motiv că există o hotărâre a organului de urmărire penală asupra aceleiași persoane de scoatere de sub urmărirea penală pentru aceeași faptă.

Colegiul penal pe lângă cele reținute la acest comportament, se va referi și la practica relevantă a CSJ, expusă în mai multe cauze penale, în care a fost ridicată o problemă analogică de drept, ca ex. cauza nr. 1ra-103/16 Cernopolc V. și altii, art. 190 alin. (5) CP, prin care s-a dispus încetarea procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod pr. penală, pentru că în cauzele date au fost adoptate ordonanțe de scoatere a persoanelor de sub urmărirea penală, cu încetarea procesului penal, relevantă în acest sens fiind Hotărârea Curții Constituționale a RM nr.12 din 14.05.2015 ce a examinat sesizarea Curții Supreme de Justiție privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală, declarând drept neconstituțională dispoziția articolei nominalizat.

Față de cele ce preced, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 7 alin. (6) Cod pr. penală, hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sunt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal, fapt de care urma să țină cont instanța de fond în cauză din speță.

Generalizând cele menționate supra, Colegiul conchide, că soluția de reluare a urmăririi penale ca rezultat al faptelor constatate prin depozitării depuse de XXX, despre care s-a cunoscut cu certitudine în cadrul precedentei ei dirulări, nu constituie în sensul art. 22 și 287 alin. (4) Cod pr. penală "fapte noi" sau "recent descoperite" ce ar acorda caracter legal ordonanței din 17.01.2013, urmând ca XXX să fie plasată în situația existentă la data de 12.11.2012 când a fost scoasă de sub urmărire.

De rând cu aceasta Colegiul reține, că potrivit art. 251 alin. (1) Cod pr. penală încălcarea prevederilor legale ce reglementează desfășurarea procesului penal atrage nulitatea actului procedural numai în cazul în care s-a comis o încălcare a normelor procesuale penale ce nu poate fi înălțărată decât prin anularea aceluia act. Nulitatea prevăzută în alin. (2) nu se înălță în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei. Având în vedere cele expuse și ținând cont de hotărârile Curții Constituționale cu privire la declararea neconstituționalității prevederilor art. 63 alin. (6) și art. 287 alin. (1) Cod de procedură penală și de cele stipulate în art. 251 Cod de procedură penală, Colegiul conchide că, ordonanța de reluare a urmăririi penale din 17.01.2013 nu se intemeiază pe circumstanțele prevăzute în art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, fiind lovitură de nulitate absolute, fără a produce careva consecințe juridice.

Reiesind din sensul legislației procesual penale ordonanța de reluare a urmăririi penale și punere a persoanei sub învinuire nu este enumerată ca act de sesizare a instanței, or aceasta duce la terminarea urmăririi penale cu întocmirea rechizitoriu, care este prevăzut de lege ca act de sesizare a instanței, însă, la caz ordonanța de reluare a urmăririi penale fiind lovitură de nulitate absolută duce concomitent și la nulitatea rechizitoriu care are la bază ordonanță menționată. Prin urmare, reluarea urmăririi penale contrar cerințelor stipulate în art. 22 alin. (2) și art. 287 alin. (4) Cod de procedură penală, precum și celor din art. 4 al Protocolului nr. 7 la Convenție, urmează să fi considerată ca o încălcare a prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței prevăzute în art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, nulitate ce poate fi invocată la orice etapă a procesului penal de către părți, luându-se în considerație de instanță, inclusiv din oficiu.

Reiesind din temeiul de drept și motivele nominalizate mai sus, pentru care s-a dispus încetarea procesului penal pe art. art. 327 alin. (1) și 332 alin. (1) Cod penal, inclusiv prin prisma art. 251 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de apel nu se va expune referitor la argumentele invocate de către apărătorul Lilia Berladean în susținerea nevinovăției XXX cu solicitarea achitării ei de sub învinuirea formulată în rechizitoriu reiesind din faptul, că însăși actul de sesizare a instanței de judecată este lovit de nulitate absolută fapt ce nu implică verificarea temeinicii învinuirii formulate atât la art. 327 alin. (1) Cod penal, cât și în latura încetării pe prescripție a procesului penal pe art. 332 alin. (1) Cod penal, soluție care des nu a fost atacată, nu poate fi disprinsă din contextul unicui învinuire și aceleiași situații de fapt și de drept.

Pentru motivele expuse supra Colegiul conchide oportunitatea admiteriiapelului declarat de XXX, cu casarea sentinței atacate, inclusiv din oficiu, și pronunțarea unei noi hotărâri de încetare a procesului penal în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod pr. penală.

În corespondere cu prevederile art. 415 alin. (1) pct. 2); art. art. 416-417 Cod pr. penală, Colegiul,-

D E C I D E:

Apebul inculpatului xxx declarat împotriva sentinței judecătoriei Florești din 17.02.2016 se admite, cu casarea acestei și pronunțarea unei hotărîri noi după cum urmează:

În temeiul art. 391 alin. (1) pct. 5) Cod pr. penală, procesul penal în privința xxx pe art. art. 327 alin. (1) și 332 alin. (1) Cod penal încetează pentru că în privința ei există o hotărâre a organului de urmărire penală pentru aceeași faptă de scoatere de sub urmărirea penală.

Măsura preventivă se revoca.

Prezenta decizie este executorie, dar poate fi contestată cu recurs la CSJ în termen de 30 zile de la pronunțarea deciziei motivate.

Dispozitivul deciziei adoptat și pronunțat în public la data de 22.03.2017, decizia motivată pronunțată la data de XXXXXXXXXX, urmând a fi înmânată părților.

Președintele ședinței: Judecător: Judecător: